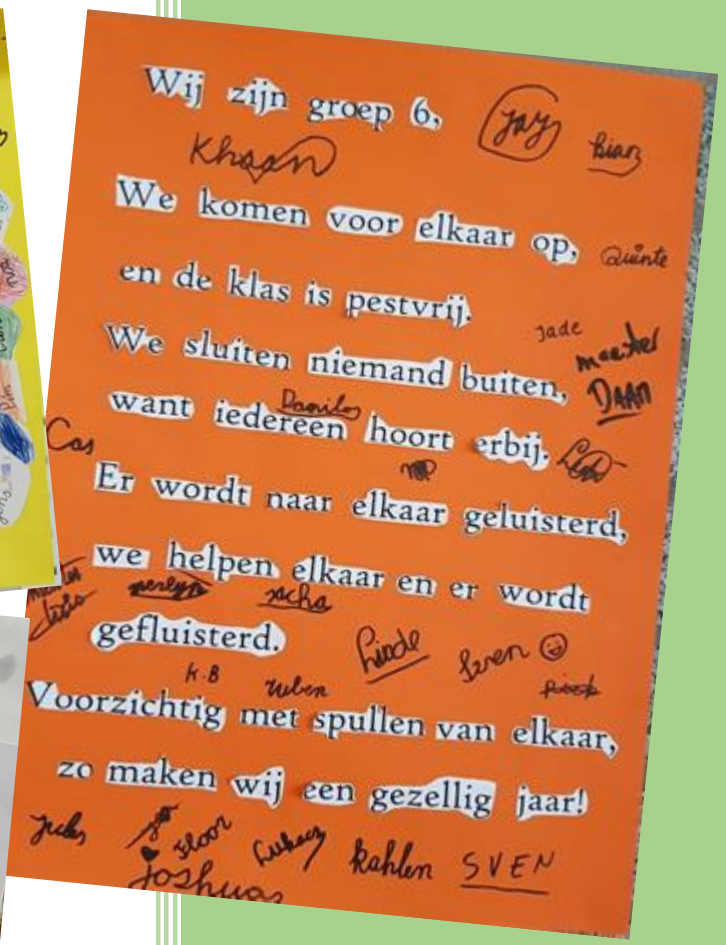
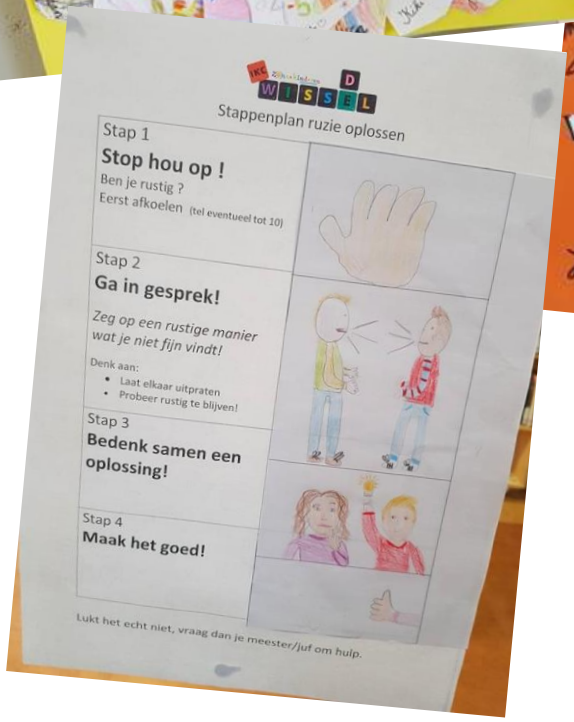
Schooljaar
2021 - 2022

Omgangsprotocol IKC De Wissel

IKC De Wissel

Omgangsprotocol

Schooljaar 2021 - 2022

Omgangsprotocol IKC De Wissel

We vinden het belangrijk dat kinderen het fijn hebben en zich veilig voelen op ons IKC, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen wij door samen positieve afspraken te maken met kinderen, leerkrachten en ouders. In dit omgangsprotocol leest u wat wij doen om een positief klimaat te stimuleren en welke acties wij uitzetten als kinderen aangeven zich niet veilig te voelen op ons IKC.

Positief klimaat

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar ons IKC te gaan. Op ons IKC willen we de normen en waarden die we nastreven overdragen aan de kinderen en deze tevens onderdeel laten zijn van ons dagelijks handelen. Het voorbeeld van leerkrachten, medewerkers (en thuis van de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, worden verschillen aanvaard en waar conflicten worden uitgesproken. Om goede resultaten te kunnen bereiken en elk kind optimale ontplooiingskansen te kunnen bieden, moet er op de eerste plaats een goede sfeer en rust heersen op het IKC en in de groep. Ieder kind moet zich op zijn gemak voelen. Dat heeft onze bijzondere aandacht.

Binnen ons IKC laten we ons leiden door vier kernbegrippen.

Veiligheid

Ontplooiing

Samenleven

Kwaliteit

Veiligheid

Kinderen kunnen zich ontwikkelen vanuit een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Daarbij streven wij naar het volgende: Kinderen gaan graag naar het IKC. Ze voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd. Ze weten dat de leerkracht/pedagogisch medewerker er voor hen is. Ze kunnen hun mening uiten, kunnen zichzelf zijn en mogen fouten maken. De medewerkers hebben een uitnodigende, luisterende houding en zijn zichzelf. Ze gaan in gesprek met kinderen, maken dingen bespreekbaar. Zij geven kinderen ruimte en bieden structuur. Het IKC is laagdrempelig. Er heerst rust, er zijn open ruimten en er wordt toezicht gehouden. Er wordt een soepele orde gehanteerd. Er zijn duidelijke afspraken omtrent pesten. Er is een herkenbare structuur binnen de groepen en binnen het IKC. Kinderen weten wat ze kunnen en wat ze moeten doen. Ze weten waar alles ligt en overzien wat er gaat gebeuren. De leerkrachten besteden aandacht aan een goede voorbereiding. Zij hebben zicht op leerinhouden en onderwijsbehoeften van de kinderen. Zij zorgen dat materialen beschikbaar en toegankelijk zijn. De aankleding en inrichting van IKC De Wissel is overzichtelijk. Er zijn goede werkplekken in een rustige werkomgeving. Leerinhouden worden op elkaar afgestemd, er is een doorgaande lijn. Materiële en personele middelen worden effectief ingezet.

Ontplooiing

Kinderen moeten zich binnen hun mogelijkheden optimaal kunnen ontplooien. Daarbij streven wij naar het volgende: Kinderen voelen zich competent en hebben het gevoel dat ze het zelf kunnen. Ze kunnen kiezen wat bij hen past en willen graag leren. Ze kunnen hulp vragen. De medewerkers

maken leren betekenisvol en uitdagend. Zij hebben zicht op leerlijnen en weten wanneer ze wat aan moeten bieden. Zij weten wat kinderen nodig hebben en geven hen de ruimte. Kennis wordt op peil gehouden d.m.v. scholing. Binnen het IKC wordt rekening gehouden met verschillen tussen kinderen.

Samenleven

Kinderen groeien op in een samenleving, een IKC, een groep, met andere mensen en andere kinderen. Daarbij streven wij naar het volgende: Kinderen voelen zich betrokken, ze leven met elkaar mee. Zij werken met andere kinderen samen. Zij leren van en met elkaar. Zij praten over wat er in de maatschappij gebeurt. De medewerkers geven actuele zaken een plek binnen de groep. Zij geven kinderen verantwoordelijkheid en leren hen hiermee om te gaan. Pedagogisch medewerkers in de opvang, de leerkrachten in de onderbouw en bovenbouw werken met thema's, die passen bij de belevingswereld van kinderen. Binnen het IKC worden de volgende drie basisregels gehanteerd:

Wij laten elkaar rustig werken.

Wij zijn aardig voor elkaar.

Wij helpen elkaar

Er is aandacht voor normen en waarden, vanuit de eigen identiteit. Er is ruimte voor gezamenlijke vieringen en projecten.

Kwaliteit

Bovenstaande kernbegrippen dragen bij aan een goede kwaliteit van de opvang en het onderwijs waar wij zeer veel waarde aan hechten. Een juiste balans van de kernwaarden is een voortdurend proces van afstemming en communicatie tussen teamleden onderling. Maar ook een proces tussen IKC, ouders en maatschappij.

Groepsbespreking/warme groepsoverdracht

Drie keer per schooljaar hebben leerkracht(en) en intern begeleider samen een groepsbespreking. Tijdens deze groepsbespreking wordt er o.a. gekeken naar de onderwijsbehoeften van de kinderen. Wat heeft dit kind nodig? Wat betekent dit voor mij als leerkracht? Waar liggen zijn of haar talenten en waar heeft het kind extra ondersteuning bij nodig? Tijdens deze besprekingen wordt ook het welbevinden van de groep en de kinderen individueel besproken. Vanuit deze gesprekken wordt gekeken of er ambulante begeleiding nodig is voor de groep, en/of individuele kinderen. Bij de laatste groepsbespreking sluit de nieuwe leerkracht van de groep aan zodat er een warme groepsoverdracht plaatsvindt. Hierdoor kan de nieuwe leerkracht zich goed voorbereiden op het nieuwe schooljaar. Twee keer per jaar hebben de pedagogisch medewerker en de intern begeleider een groepsbespreking van de peutergroep. Als een peuter 3 jaar en 10 maanden is vindt er een warme overdracht plaats tussen pedagogisch medewerker en leerkracht plaats.

Wisselochtend

Aan het eind van ieder schooljaar gaan de kinderen al even bij de nieuwe leerkracht kijken. Hierbij gaan ze ook kijken in het nieuwe lokaal en eventueel ook de nieuwe groep. Tijdens deze ochtend ligt de nadruk op elkaar leren kennen en plezier hebben. Kinderen geven aan het fijn te vinden hun nieuwe juf of meester al een beetje te leren kennen, dit zorgt voor een fijne start na de zomervakantie. Peuters die na de zomervakantie starten draaien ook mee tijdens deze wisselochtend.

De Gouden Weken

Een goed begin is het halve werk. Dit geldt zeker voor de groepsvorming aan het begin van het schooljaar. Het groepsvormingsproces begint na een vakantie weer helemaal opnieuw: de leerlingen verkennen elkaar, de leerkracht en de regels. De eerste weken van het schooljaar zijn daarom ontzettend belangrijk voor het creëren van een goed pedagogisch klimaat in de klas. Op IKC De Wissel zetten we de Gouden Weken in om een goede basis voor een positief klimaat te leggen.

De Gouden Weken zijn de eerste weken van het schooljaar. Het zijn de belangrijkste weken voor het neerzetten van een goede basis voor een fijne sfeer in de klas. Daarom zijn deze weken goud waard. Boaz Bijleveld beschrijft in zijn boek De Gouden Weken waarom de eerste weken van het schooljaar zo belangrijk zijn voor het neerzetten van een fundament voor een goed pedagogisch klimaat.

Groepsvorming bestaat uit vier fasen die een groep in ongeveer zes weken doorloopt. Hierna zijn de rollen, normen en waarden grotendeels bepaald voor de rest van het jaar. In deze zes weken is de invloed van de leerkracht van groot belang. Na elke (zomer)vakantie, bij elke nieuwe leerkracht, vindt er weer een nieuwe groepsvorming plaats. Ook gaandeweg het schooljaar kan er een nieuw groepsvormingsproces komen, bijvoorbeeld door de komst van een nieuwe leerling.

- **Forming** (oriënteren)

Leerlingen leren elkaar kennen. De groep zoekt naar veiligheid en structuur.

- **Storming** (presenteren)

De verhoudingen tussen de leerlingen worden duidelijk. Wie is er leider en wie is er volger?

- **Norming** (normeren)

De regels, waarden, normen van de groep worden bepaald. Iedereen krijgt een eigen taak in de samenwerking.

- **Performing** (presteren)

De groep wordt een team en is klaar voor samenwerking. Er zijn ongeschreven regels waar iedereen zich aan houdt.

- **Reforming** (evalueren)

Het einde van het jaar of een periode is in zicht. Dit afscheid geeft weer een nieuwe groepsdynamiek. Een duidelijk voorbeeld is de afsluiting in groep acht.

De leerkracht speelt tijdens dit proces een essentiële rol. Als je als leraar in deze eerste, belangrijke weken veel aandacht schenkt aan groepsvorming, heb je hier de rest van het schooljaar profijt van.

Tijdens de eerste schoolweken zijn we ons bewust van het creëren van een veilig en positief klimaat, hierbij passen wij de onderstaande tips toe:

- We benoemen en stimuleren gewenst gedrag.
- We gebruiken verschillende werkvormen om de kinderen te leren kennen.
- De leerkracht kent de kinderen: naam, gezinssituatie, hobby's, talenten en meer.
- De leerkracht vertelt iets over zichzelf aan de kinderen.
- Iedere dag is er aandacht voor een groepsvormende activiteit.
- We maken samen positief geformuleerde groepsregels, we benoemen het gedrag dat we WEL willen zien: hoe willen we dit jaar dat we in de groep met elkaar omgaan? Deze regels hangen zichtbaar in het klaslokaal.
- We geven complimenten klassikaal en corrigeren één op één.
- We nemen regelmatig de tijd om schoolregels en groepsregels van betekenis te voorzien. Wat wordt er mee bedoeld en wat willen we ermee bereiken?
- We maken samen de poster conflicthantering.
- Aan het begin van het schooljaar hebben kinderen en ouders samen met de leerkracht een driehoeksgesprek. Hierin staat kennis maken met elkaar centraal.

Conflicthantering groep 3 t/m 8

In het schooljaar 2017 – 2018 heeft ons team gekeken of er behoefte was aan een methode sociale vaardigheden. Wij vinden het op ons IKC belangrijk om de sociale vaardigheden te stimuleren, en zien dit niet als aparte methode, maar als een vaardigheid toepasbaar in verschillende situaties. Zo vormen de gemaakte groepsregels in De Gouden Weken het gesprek met leerkracht / ouders en kind om te zorgen voor een positief klimaat.

Hoe los je een ruzie op?
Samen met de kinderen hebben wij een poster conflicthantering gemaakt. De intern begeleider is met twee kinderen uit iedere groep (vanaf groep 4) in gesprek gegaan om samen een stappenplan ruzie oplossen op te stellen. Het stappenplan is bedacht door de kinderen. Tijdens De Gouden Weken

tekent iedere groep 3 t/m 8) de stappen uit en wordt de poster zichtbaar in de klas.

Conflicthantering in de groepen 1 – 2

Bij de start van het jaar in de groepen 1-2 wordt er gewerkt met het project “kleurenmonster”. Aan de hand van het prentenboek van het kleurenmonster wordt er in de groepen gesproken over emoties. Welke emoties zijn er, hoe ziet dat eruit en waarom kun je jezelf zo voelen. Bij iedere emoties hoort een kleur. Op een speelse manier wordt er in de groepen nagedacht en gesproken over emoties en hoe we daar mee omgaan. Hoe kunnen we zorgen dat het rode (boze) kleurenmonster weer groen (kalm) wordt? N.a.v. dit project hangen er in de groepen posters met daarop vier belangrijkste omgangsregels.

iedereen hoort erbij

wij zijn aardig voor elkaar

stop, hou op!

wij helpen elkaar

Aandacht voor groepsactiviteiten

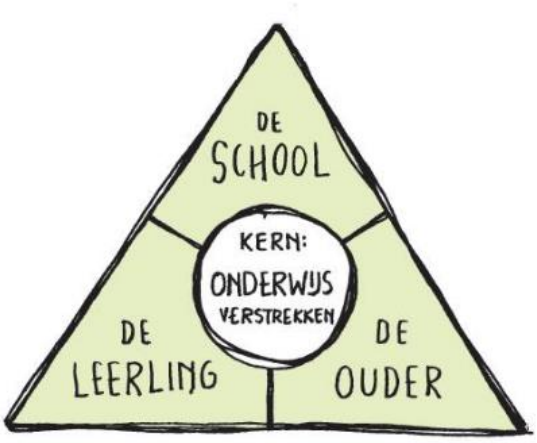
Op ons IKC stimuleren wij samenwerken en samenspelen in verschillende groepsdoorbroken activiteiten zoals: de Wisselpiraat (een toneelvoorstelling van twee klassen), de keuzecursus, de slotavond, activiteiten rondom kerst, sporttoernooien, het buitenspelen van peuters met kleuters en de naamdag (feestdag van de school). De kinderen in de bovenbouw lezen een prentenboek voor aan een kind uit groep 1-2.

Driehoeksgesprekken

Educatief partnerschap is een manier om de relatie tussen ouders/verzorgers en leerkrachten vorm te geven. In het verleden was er een duidelijke taakverdeling tussen ouders/verzorgers en school. School was verantwoordelijk voor het onderwijs, de ouders/verzorgers voor de opvoeding. Nu vindt er steeds meer een verschuiving plaats naar educatief partnerschap. Dat wil zeggen: opvoeding en

onderwijs zijn een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en school, waarbij school eindverantwoordelijk is voor het onderwijs en ouders/verzorgers eindverantwoordelijk voor de opvoeding. Vanuit dit standpunt is de werkgroep ouderbetrokkenheid (ouders en leerkrachten) aan de slag gegaan. Zij hebben de opzet en de formulieren bij de gesprekken ontwikkeld.

Op ons IKC houden we in de groepen 2 t/m 8 driehoeksgesprekken. Minimaal drie keer per jaar gaan de leerling, de ouders(s)/ verzorger(s) en de leerkracht(en) met elkaar in gesprek.

Tijdens het eerste gesprek leren we elkaar kennen en delen we belangrijke informatie.

In de twee andere gesprekken bespreken we met elkaar de sociale en cognitieve ontwikkeling van het kind. Tijdens de gesprekken is er ruimte voor leerling, ouder en leerkracht om dingen te bespreken en met elkaar af te stemmen.

Mochten er onderwerpen zijn die de ouder/ verzorger wil bespreken zonder het kind, dan wordt er een afspraak gepland buiten de driehoeksgesprekken om.

Datum .....

Deze 'boomstam' vullen de kinderen voorafgaand aan het driehoeksgesprek in. Hierbij wordt ook gekeken naar vriendschappen en samenwerking in de klas. Hoe meer 'ringen' het kind kleurt; hoe competenter het kind vindt dat hij/zij hierin is.

ZIEN!

Versie 29 – 09 - 2021

Door middel van het invullen van het programma ZIEN! wordt de sociaal emotionele ontwikkeling van onze leerlingen in kaart gebracht. Dit brengt de leerkracht voor de groep in kaart door een digitale vragenlijst in te vullen. Het invullen van de ZIEN! vragenlijst vormt de start van het cyclische proces waarbij leerkrachten de profielen analyseren om te komen tot gericht handelen, indien nodig.

Voorbeelden van stellingen zijn:

Het kind heeft plezier in wat het doet.

Het kind komt ontspannen en open over

Het kind stapt uit eigen beweging op anderen af

Het kind heeft duidelijk een eigen inbreng tijdens gezamenlijke activiteiten.

Het kind sluit makkelijk een compromis met een medeleerling.

Het kind komt verbaal voor zichzelf op.

Het kind gaat graag naar school.

Het kind komt opgewekt over.

Het kind toont belangstelling voor wat andere kinderen zeggen of doen.

De leerkracht scoort deze stellingen met: Dit klopt niet, dit klopt een beetje, dit klopt redelijk of dit klopt helemaal.

Twee keer per jaar worden de vragenlijsten van ZIEN! ingevuld. Vanaf groep 6 vullen de leerlingen ook zelf digitale vragenlijsten in. Door de antwoorden van de leerlingen krijg je als leerkracht een beeld van wat de leerling van zichzelf vindt en hoe het dingen beleeft. Tijdens de groepsbespreking worden afwijkende resultaten besproken tussen de leerkracht en intern begeleider en mogelijke acties afgesproken. Bijzonderheden uit ZIEN! worden met leerlingen en ouders besproken.

Vragenlijst pesten & veiligheid.

Versie 29 – 09 - 2021

Door te werken vanuit onze visie, kernbegrippen, de groepsbesprekingen, de driehoeksgesprekken, De Gouden Weken en ZIEN! bespreekbaar te maken ontstaat er een positief sociaal klimaat waar pesten weinig of geen ruimte krijgt. Toch kan pesten incidenteel in de groepen ontstaan. Hoe gaan we hier dan mee om? Als leerkracht/ medewerker observeren we de kinderen iedere dag en hebben oog voor alle leerlingen. We realiseren ons dat dit een subjectief beeld is en we niet alles kunnen waarnemen.

Om in kaart te brengen hoe de sfeer is in een groep vullen groep 4 t/m 8 leerlingen begin november de vragenlijst pesten en veiligheid in (bijlage 1). Hierin worden o.a. vragen gesteld over of het kind gepest is, gepest wordt op school of via Social Media. De leerkracht gaat vooraf met de groep in gesprek over het verschil tussen pesten en plagen. De leerkracht legt uit dat bij bijzonderheden op de vragenlijst er een gesprek is met leerkracht en leerling om te kijken wat deze leerling nodig heeft. Ook als een kind meer dan 2x genoemd wordt, gaat de leerkracht het gesprek aan met het kind. Vanuit hier volgt een gesprek met ouders en kind. De vragenlijst kan voor kinderen een middel zijn om ongewenst gedrag kenbaar te maken, soms is het makkelijker om iets op te schrijven dan om iets te vertellen. Vanuit vertrouwen en veiligheid zal de leerkracht deze bijzonderheden opmerken en hier vervolgacties op uit zetten.

Plagen

- Is niet kwaad bedoeld, slechts een geintje
- Gebeurt af en toe
- De geplaagde kan zich goed verdedigen
- Eén tegen één
- Personen plagen elkaar

- Niemand lijdt eronder: de plager en geplaagde kunnen erom lachen

Pesten

- Is bedoeld om iemand bewust te kwetsen
- Gebeurt vaak
- De gepeste kan zich niet verdedigen
- Meerderen tegen één
- Steeds dezelfde persoon wordt gepakt
- De gepeste lijdt geestelijk en/of lichamelijk. Ook andere leerlingen in de groep kunnen last krijgen van angst of schuldgevoelens

Het resultaat wordt per groep uitgewerkt in een omgangsrapport. Vanuit dit rapport wordt een overzicht gemaakt van bijzonderheden die spelen in groepen / bij bepaalde leerlingen. Deze uitkomsten worden gedeeld bij een bovenbouwoverleg. Alle leerkrachten zijn hierdoor op de hoogte van bijzonderheden bij leerlingen / groepen om deze vooral tijdens pauzes / het werken in de hal te kunnen begeleiden.

Als pesten wordt gemeld

- Pesten wordt geconstateerd op school. (Door leerlingen, leerkrachten.)
- Dit wordt besproken met de leerling, de ouders, de groepsleerkracht en/of intern begeleider.
- In groeps-of klassengesprek wordt dit besproken met de leerlingen.
  Zowel pester, slachtoffer als meeloper.

- In eerste instantie worden de ouders van de betrokken leerlingen op de hoogte gebracht. Als het een groepsprobleem is dan worden alle ouders op de hoogte gesteld.

Wat gebeurt er met een melding van ouders?

Als ouders melden dat hun kind gepest wordt zal dit direct besproken worden met de leerkracht(en) en de intern- begeleider. We verzamelen op korte termijn gegevens* van de betrokken leerlingen en bespreken dit met de betrokken personeelsleden. (*o.a. uit observaties, gesprekken en dossier)

Er wordt een actieplan opgesteld en dit wordt gecommuniceerd met de ouders.

In veel gevallen zal een klassikale aanpak door de leerkracht met individuele gesprekken een oplossing bieden.

Mocht dit niet toereikend zijn dan zal er op individueel niveau maatwerk komen.
Er is dan vaak een gespecialiseerde aanpak nodig.

Mocht de school geen passend onderwijs kunnen bieden omdat de leerling andere onderwijsbehoefte(n) heeft zal de zorgstructuur van school en het samenwerkingsverband gevolgd worden.

Vertrouwenspersoon

Het belang van een contactpersoon (vertrouwenspersoon) wordt door ons onderkend mede in relatie tot pestproblematiek. Dit zijn: juf Annemieke en juf Authum. De vertrouwenspersoon vangt de betreffende persoon op. Hij/zij heeft ook een preventieve functie in het voorkomen van problemen. De vertrouwenspersoon garandeert vertrouwelijkheid. Maar aan de andere kant heeft hij/zij een meldplicht als er strafbare feiten aan het licht komen. Een vertrouwenspersoon heeft een duidelijke taakomschrijving: het gaat om school gerelateerde klachten.

Begeleiding van de gepeste leerling

Tips voor de leerkracht:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doe hij/zij voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel erg boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken: de leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren;
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen;

- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van een leerling benadrukken;
- Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt;
- Praten met de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet over beschermen. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs toe kan nemen.
- De leerling een maatje geven waarin er onderling vertrouwen is.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (de baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Petsen wordt in en om ons IKC niet geaccepteerd: wij houden ons aan deze regel. Corrigeren als het kind wel pest – belonen als het kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?;
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; jeugdgezondheidzorg; huisarts.

Adviezen aan ouders van ons IKC

Ouders van gepeste kinderen:

1. Steun uw kind

Vertel uw kind dat: pesten op school voor kan komen, dit mag niet gebeuren; er zijn echter veel oplossingen. Blijf in gesprek met uw kind. Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen. Leer uw kind om voor zichzelf op te komen. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt. Als pesten niet op ons IKC gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
Pesten op ons IKC kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.

2. Laat uw kind boeken over pesten lezen

Een overzichtslijst van boeken die betrekking hebben op pesten zijn te verkrijgen bij de openbare bibliotheek. Bij kleine kinderen kunt u ze voorlezen. U kunt de in het boek aangedragen oplossingen bespreken.

3. Beloon uw kind

Kinderen die lang de rol van zondebok hebben vervuld, zijn uiterst onzekere kinderen. Zij hebben een laag beeld van zichzelf. Dat zij zo zijn geworden is eenvoudig te verklaren. Pesters hebben een lage dunk van hun slachtoffers. Zondebokken gaan zich naar dat beeld gedragen. Help uw kind zelfrespect terug te krijgen.

4. Stimuleer uw kind om aan een sport te doen en/ of een hobby in teamverband. Zoals een koor, muziekvereniging, theater, creatieve hobby of scouting.

Leuk, maar.. helaas is ons kind zojuist van een teamsport afgegaan vanwege dat gepest. Of: mijn kind is motorisch niet handig. Goed aan een balspel deelnemen kan mijn kind niet. Maar toch..: Kijk naar mogelijkheden die uw kind heeft om in een spel met anderen uit te blinken. Dit is goed voor het zelfbeeld of zelfrespect van uw kind. Vooral voor kinderen in de leeftijd van 10 tot 15 jaar is sport

zeer belangrijk. Daarna worden andere interesses belangrijk. Judo is een sport die zowel voor zondebokken als pesters goed is. Het heeft echter pas een positief effect als het wordt gegeven door een leraar die zicht heeft op de behoefte van een zondebok.

5. Houd de communicatie open

Kinderen, die zondebok zijn, zijn vaak gesloten. Daar zijn verschillende redenen voor:

- de pesters dreigen hard te zullen optreden als uw kind er met iemand over praat;
- uw kind durft uit een laatste restje eigenwaarde niet te erkennen dat het wordt gepest. (In de ogen van anderen ben ik niets waard.);
- uw kind is bang dat het ook door u op de huid wordt gezeten. (Maar jij doet ook zo stom. Waarom doe je dan niks terug. Stel je niet zo aan, iedereen wordt wel eens gepest, enz.);
- uw kind is bang dat u teleurgesteld bent in hem/haar. (Mijn kind kan zich sociaal niet redden, en is daarom een mislukkeling.);
- uw kind is bang dat u onzorgvuldige stappen gaat ondernemen;
- uw kind wil u beschermen.

Ouders van de pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of het aansluiten bij een club/verening.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Overleg met uw kind welke stappen u gaat ondernemen. Uw kind moet het daar mee eens zijn. Anders bereikt u dat uw kind zich onbegrepen voelt door, of zelfs slachtoffer voelt van uw dadendrang. Uw kind moet greep krijgen/houden op de eigen omstandigheden. En als u overleg wilt plegen met leerkrachten of andere belangrijke personen van uw kind, dan bespreekt u eerst met uw kind wat u van plan bent.

IKC De Wissel

(Bijlage 1)

Leerling vragenlijst pesten & veiligheid op de Wissel

Naam:……..

1. Hoe vaak hebben andere kinderen op school mij de laatste tijd gepest?
A Ik ben de laatste tijd niet gepest.
B Ik ben maar één of twee keer gepest.
C Ik ben regelmatig gepest.
D Ongeveer één keer per week.
E Verschillende keren per week.

2. Hoe vaak heb ik de laatste tijd, op school zelf meegedaan met het pesten van andere kinderen?
A Ik heb de laatste tijd geen kinderen gepest.
B Ik heb maar één of twee keer gepest.
C Ik heb regelmatig gepest.
D Ongeveer één keer per week.
E Verschillende keren per week.

3. Zijn er kinderen in jouw klas of op school die vaak door andere kinderen gepest worden?

Zo ja, wie?:

4. Zijn er kinderen in jouw klas of op school die regelmatig andere kinderen pesten?

Zo ja, wie?:

5. Ben ik de laatste tijd gepest op Social Media of door WhatsApp?
A Nooit
B Soms

C Vaak
D Altijd

Door wie?:

6. Was ik de laatste tijd bang voor bepaalde kinderen?
A Nooit
B Soms
C Vaak
D Altijd

Voor wie?:

7. Ben ik de laatste tijd buitengesloten door bepaalde kinderen?
A Nooit
B Soms
C Vaak
D Altijd

Door wie?:

8. In de klas voelde ik me……..
A Veilig
B Een beetje veilig
C Onveilig
D Erg onveilig

Omdat:

9. Op school voelde ik me…….
A Veilig
B Een beetje veilig
C Onveilig
D Erg onveilig

Omdat: